

Ulla Hamsten

1918 – 2014

- 1918 Ulla föds på Söder i Stockholm den 20 oktober.
- 1926 Fadern får anställning hos Gardelius och reser till Japan, där han blir bosatt i 38 år.
- 1928-30 Tillbringar två år med mor, far och syster Kerstin i Japan. Drabbas av polio under vistelsen i Japan.
Träffade Sven Hedin, som var kusin med Ullas morfar, på en stor båt i Yokohama efter en av hans expeditioner till Kina och Mongoliet.
- 1939 Arbetade på Colorfilm i Stockholm med färgläggning av en tecknad film om Nils Holgersson.
- 1954 Ulla flyttar till Sala.
- 1958 Besöker pappan och familjen Gardelius i Japan.
- 1966 Ulla bjuder hem Jan Fridegård och Åke Grönberg på kaffe efter deras ett framträdande på gamla stadsbiblioteket.
Köper Ölsta skola.
- 1974 Ulla deltar i Vårsalongen på Täljstenen, vilket hon gjorde även andra år.
- 1975 Kung Carl Gustaf besöker Östanbäcks kloster den 9 oktober och 'Ulla var där'.
- 1975 Ulla tillbringar 21 vintrar på Mallorca från mitten av 1970-talet och framåt. Den senaste någon gång på 1990-talet.
- 1983 Flyttar till Märsta.
- 1985ca Gick två terminer på Oskarshamns folkhögskola för att lära sig ikonmålning.
- 1988 Ulla ställer ut bildvävnader, målningar, applikationer, träreliefer, batik m.m. 31 augusti – 20 september på Galleri Galax, Ölandsgatan 48, Stockholm.
Enligt artikel i Märsta Tidning/Sigtunabygden 31 augusti 1988 har hon varit elev hos Otte Sköld, studerat i Edward Berggrens elevateljé och vid Konstfacks keramiklinje.
- 2000 Flyttar tillbaka till Sala och bosatte sig på Dalhem. Flyttar 2001 in till Väsbygatan i Sala.
- 2013 Flyttar in på Jakobsbergsgården 28 oktober.
- 2014 Avlider i Sala den 8 april. Begravs på Östanbäcks klostrets kyrkogård den 2 maj.

Utskrift av intervju med Ulla Hamsten av Agneta Öqvist, Radio Sala FM 97,0 i programmet Kulturtimmen, hösten 2010:

Agneta Öqvist: Vi sitter hemma hos Ulla Hamsten och Ulla ska berätta om olika delar av sitt intressanta liv. Ulla, vad har du för anknytning till Sala?

Ulla Hamsten: Min farfar flyttade hit i slutet på 1800-talet. Han hade då ett ullspinneri och färgeri. Min morfar bodde också i Sala. Han var inte apotekare men, ungefär som nu, man kan förestå någon annans apotek. Det gjorde han. Så jag har dubbel anknytning till Sala.

Jag är född i Stockholm men vi var ofta här och hälsade på farfar och farmor.

AÖ: Vilket år är du född?

UH: 1918. Första världskriget var inte riktigt slut, så min pappa sa när det blev en dotter: ”Ja, en olycka kommer sällan ensam”.

AÖ: Var i Stockholm är du uppvuxen?

UH på Sönderdialekt: *Jag är född på Söder – hajar ni klyket? Men sedan bodde vi på Östermalm – Öfre Östermalm! Där bodde vi när jag var åtta-tio år. Jag gick i Whitlockska samskolan i närheten av Humlegården på Östermalm.*

AÖ: Din pappa fick en tjänst i Japan. Vilket år var det?

UH: Pappa var från Sala. Han utbildade sig till ingenjör och fick ett jobb i Stockholm hos en firma som hette Gardelius. Dom sålde svenska maskiner till Japan och hela familjen Gardelius bodde där. Pappa åkte dit när jag var åtta år. Min syster kände knappt igen honom när vi träffade honom några år efteråt. Han stannade där i 38 år!

AÖ: Hur länge bodde din syster och du tillsammans med mamma i Japan?

UH: Vi kom till Japan när jag var 10 år. Jag fyllde år när vi var i Korea och dagen efter var vi framme i Japan. Där stannade vi i två år. Vi bodde i Tokyo på vintern och sedan flyttade vi ut till Kamakura på sommaren. Det var ungefär som Saltsjöbaden i Stockholm. Där var det en fin lång sandstrand. Vi bodde alldeles intill stranden och där kunde man gå i och bada varenda dag – på vintern också. Det var ju inte som i kalla Sverige. Jag gick i och badade ganska ofta.

Men så vaknade jag en natt och skulle gå på toaletten men kunde inte resa mig upp ur sängen. Jag visste inte vad det var med mig, så jag ropade på mamma. Hon kom och kunde inte få mig att sitta upp heller, så hon ropade på pappa. Pappa bar in mig till toaletten och sedan tillbaka i sängen och sa att ”vi får tala med en doktor i morgon”.

Det kom en doktor som sa att det var barnförlamning, polio. Och jag som skulle bli tåspetsdansös!

AÖ: Hur lärde du dig japanska?

UH: Vi hade ett japanskt hembitråde och så träffade jag japanska barn på stranden. Barn lär sig ju nya språk lättare än vuxna. Jag lärde mig sjunga deras sånger (Ulla sjunger några strofer på japanska). Det var i Sverige en sång om haren och igelkotten som springer ikapp. I Japan är det sköldpaddan och något annat djur som springer ikapp. Man lär sig rätt fort som barn.

AÖ: Vad gick du i för skola i Japan?

UH: Vi bodde ju där ett halvår innan jag blev sjuk och det var meningen att jag skulle börja på amerikanska skolan, det fanns en sådan i Tokyo. Pappa övade mig lite i engelska så jag skulle kunna prata med dom. Men det blev ju ingen skola utan vi fick fara hem till Sverige igen efter två år i Japan.

AÖ: Vad gjorde du när du gått ut den vanliga skolan? Vad fortsatt du med för utbildning?

UH: När vi kom hem till Sverige fick jag först söka upp en professor Haglund. Han var expert på barnförlamning. Han ordnade då så att jag fick höga kängor som snörades. Den vänstra foten kunde jag inte lyfta eller röra eller styra den bara hängde rätt ner. ”Det är bara att knata på” sa farbror doktorn. Det gick ju då så småningom. Mamma följde med till skolan och bar mig på ryggen uppför trappan. Så småningom kunde jag ta mig fram lite.

AÖ: Du ger ett intryck av att ha en väldig livsvilja och gnista. Och har hela ditt liv hittat på massor av roliga saker och träffat intressanta människor. Vad gjorde du efter dina studier?

UH: När jag hade slutat skolan, eller redan medan jag gick i skolan, så gick jag på en målarskola. Det låg i släkten. Jag hade ett par farbröder som var bra på att måla. Jag målade lite i Japan också. Och skrev japanska tecken. Det gör man med en pensel.

Sedan började jag på Berggrens elevateljé. Där gick jag och målade i olja. Men jag var också intresserad av teater och eftersom vi bodde i Stockholm hade jag ju alla möjligheter. Mamma lät mig gå på alla premiärer på Oscarsteatern, för jag tyckte om sång och musik också. Jag kunde inte spela något instrument, det har jag aldrig haft råd att lära mig. Genom att jag blev intresserad av teater började jag på en teaterskola i en källare på Östermalm uppe vid Valhallavägen. Film och teater var ett stort intresse.

AÖ: Du lärde dig fotografera också?

UH: Det var lite senare det var på 40-talet. Teatern var på 30-talet. Filmen gick ju framåt. Jag sökte upp Ingmar Bergman. I Medborgarhuset på Söder fanns ett barnbibliotek med en liten scen. Där hade han satt upp En Midsommarnattsdröm och blev rätt omskriven. Jag hade då, liksom han hade gjort, skaffat mig en miniatyrscen. Den hade till och med vridscen. Där målade jag små kulisser, så jag tog

med mig en del av dom teckningarna och gick till Ingmar Bergman och undrade om han var intresserad av att jag kunde få arbeta med honom. Och det var han. Han fick måla sina kulisser själv och han tyckte mina var bra. Så jag skulle få börja hos honom. Men tyvärr så hann jag inte börja. Han ringde och sa ”Jag är ledsen, men du kan inte få komma hit, jag får inga pengar att betala din lön med och jag har inte råd att betala dig själv”. Så det blev inget mellan Ingmar Bergman och mig, men det kanske var lika bra – han hade så mycket fruntimmer!

AÖ: Du talar en hel del språk. Vilka kan du?

UH: Jag lärde mig japanska och sedan lärde mig pappa lite engelska. Sedan läste jag tyska – an, auf, hinter, in, neben..... - och franska, men det enda jag kan är egentligen *Allons enfants de la Patrie*..... Och så kan jag säga *Jag älskar dig* på ryska – men det säger jag ju inte till vem som helst!

AÖ: 1954 flyttade du till Sala?

UH: Jag hade en faster som bodde i Stockholm. Vi bodde i Österskär, så jag fick åka tåg när jag skulle in till Stockholm och skulle jag in till något en kväll så kunde jag ligga över hos min faster. Hon var hushållerska åt en lärare. Läraren ägde lägenheten. Där var hon från det att hon som ung flyttade till Stockholm till dess hon som pensionär flyttade till Sala igen. Hon sa att om jag flyttade till Sala skulle jag få ärva farfars hus. Det var ett stort bra hus med två affärslokaler och åtta lägenheter. Jag trodde ju på min faster så jag flyttade till Sala och väntade på att få huset. Jag bodde här i 30 år. Under tiden hann jag bo på olika ställen. Jag fick reda på att Ölsta skola utanför Sala skulle säljas. Jag åkte dit och tittade. Det var en stor skola med 16 rum. En stor vind, två stora skolsalar och två lägenheter. Jag fick köpa skolan för 60 000 kr. Då ingick i köpet att jag skulle upplåta lokal för gudstjänster och ungdomsarbete. Det passade mig rätt bra också. Då kunde jag hålla på med målarskola och keramikkurser eftersom jag varit några år på Gustavsbergs porslinsfabrik och lärt mig dreja av den store Bernt Friberg.

Min faster dog, men då hade hon testamenterat farfars hus till sex kusiner som inte ville ha huset så dom sålde det.

AÖ: Du hade flera olika arbeten här i Sala under din aktiva period. Vilka var det?

UH: Det första jobbet jag fick var på Salberga sjukhus på två kontor. På förmiddagen jobbade jag på det kontor som hade med de asociala att göra och på eftermiddagen var jag på ett kontor på alkoholistavdelningen. Sedan fick jag jobb på polisstationen i Sala och sedan hos kronofogdemyndigheten. Men jag väntade hela tiden på att få pension så jag kunde göra vad jag ville.

AÖ: Hur kom du i kontakt med de här fem munkarna i Västerås?

UH: Eftersom jag hade gudstjänster ibland i Ölsta skola gjorde jag iordning ett kapell, skaffade orgel, ordnade ett altare med altartavla. Jag sydde mässhakar och antependier i olika färger.

Så fick jag reda på att utanför Västerås bodde munkar i en gammal prästgård, men dom tyckte den var lite för liten, så dom ville bygga till men det fick man inte göra och inte fick de köpa prästgården.

När jag flyttade in i skolan bodde där en familj en trappa upp och mannen i familjen var lantbrukare och hade snöplog och allt möjligt. Jag kunde ju själv inte gör så mycket åt hus och tomt utomhus. Vi hade väldigt trevligt ihop, men så flyttade de till gården som han kom ifrån när hans pappa dog.

Och då tänkte jag: Munkarna i Västerås. Fem unga killar – det vore bra att ha. Då blir det inget spring med andra flickor heller! Så jag åkte dit en dag. Jag hade egen bil då – man får ju handikapbil om man är i behov av det. Jag åkte till Västerås och gick in där och sa att jag erbjuder er att få flytta till mig i Sala. Jag har en stor skola som det går att göra mycket av. Sedan får ni ärva den.

De kom och tittade på skolan och så undrade dom:

- När flyttar fröken Hamsten?

- Jaa, sa jag, jag trodde jag kunde bo kvar här på nedre botten. Ni får hela övervåningen, hela vinden och hela skoldelen.

- Jaha, men vi kan inte bo under samma tak som en kvinna, sa dom. Det går inte.

- Nä, vi är ju väldigt farliga förstås, sa jag, men jag har ju lite svårt att gå i trappor och ni är ju fem stycken, så nog ska ni kunna freda er!

- Ja, jo, dom skrattade, men det var principen att de inte skulle bo under samma tak som en kvinna.

-Nähä, sa jag, då får vi väl se om jag kan hitta någon annanstans att bo eller hitta någonstans där ni kan bo.

På den tiden satt jag alltså på kronofogdemyndigheten. Dit kommer ju folk som har slarvat med skatter --- (några sekunder ej hörbart) --- men den här gången tittade jag upp och sa

- Hur är det i Östanbäck då?

- Det är ett helvete, skrek han.

- Jaså, jag har hört att det är en madrassfabrik och det är väl inte samma sak?

- Nä, men jag vill ju sälja den där jävla skolan och det är ingen fan som vill köpa den.

Nä, tänkte jag, det är nog inte fan utan det är ett kloster. Så jag sa

- Jag kanske kan hjälpa er att sälja den?

- Ja, kan du det då ska du få en slant.

Och jag fick 200 kr sedan.

Jag skrev ett brev till bröderna i Västerås. ”Tror ni att Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?” Munkar och nunnor läser ju i bibeln sju-åtta gånger om dagen. Det finns olika förteckningar över vad de ska läsa varje dag, så dom har läst igenom bibeln på några år kan jag tänka mig.

Den här dagen, när mitt brev kom fram till bröderna, då hade dom läst i bibeln ”Herren säger till dig: Du skall fara öster ut till bäcken som öster ifrån rinner ut i Jordan.” Så gick dom och hämtade posten och där ligger brevet från mig. Så öppnar de brevet och läser ”Tror ni att Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?”

Ja, sa abboten, det har vi just läst i bibeln!

Och därför bor de nu i Östanbäck. När jag dör ska jag få bli begravd på deras kyrkogård, för döa fruntimmer är ju inte så farliga!

AÖ: Vilken saga du berättar! Senare sålde du Ölsta skola. Varför gjorde du det?

UH: Jag fick inte någon som ville bo i skolan och hjälpa till. Och det är mycket som jag måste ha hjälp med när man har en skola. Så jag var tvungen att sälja. Jag försökte på alla sätt att få dit någon annan. Men alla som vill ha ett hus vill ha det för sig själva.

Så jag sålde huset och nu är det ju en konstsalong och en konstnär som bor där, Gunnel Liljefors. Jag flyttade in till stan igen och här bor jag nu.

AÖ: Då gick du in i ett annat projekt. Ganska stort och äventyrligt, tycker jag. Metodistkyrkan köpte du.

UH: Ja, det gjorde jag. Det fanns ju ingen konsertlokal i Sala. Jag har ju många bekanta av olika sorter, band andra sångaren Folke Andersson. Honom blev jag bekant med när jag bodde i Eskilstuna. Han kom och sjöng i Kristina kyrka. Då talade han om att hans föräldrar hade bott i Metodistkyrkan, så vi var där och tittade och han hade en liten konsert där också.

Även Frälsningsarmén och andra frikyrkor lånade lokalen. Jag har alltid varit intresserad av stora hus. Jag vill inte vara trångbodd, men det är jag nu.

AÖ: När du hade arbetat under många år i statlig tjänst fick du möjlighet att jobba på somrarna och vara ledig på vintrarna. Vad använde du vintrarna till då?

UH: Jo, det där med vinter – idag är det -15 grader. Det är någonting som jag inte tycker om. På det sättet var Japan bra, där var det ju varmt nästan hela året om. Men å andra sidan var det ju jordbävningar och det tycker jag *inte* om.

Men jag fick då höra av någon som varit på Mallorca och tyckte det var så väldigt trevligt. Vingresor hade ett hotell där. Då satte jag igång och läste spanska. Så flög jag ner och bodde där tillsammans med goda vänner i 14 dagar och tyckte det var väldigt trevligt.

På vintern har de längre perioder. Då kan man bo där i tre månader för 8-10 000 kr. Då ingår det flygresor, mat och allting. I flera år reste jag ner i början av november och var där till och med januari. Så kom jag hem i februari när det började ljusna.

Genom att jag var bekant med bröderna i Östanbäck, som hade haft besök av en katolsk präst – men bröderna är inte katoliker utan tillhör svenska kyrkan – en munk ifrån Mallorca.

När han fick höra att Moster Ulla skulle åka till Mallorca, så meddelade han ett kloster med nunnor där nere att jag skulle komma och hälsa på. Och det gjorde jag. Så då fick jag bekantskap där och bodde någon vecka hos dom då och då när det var helger. Och det var en underbar upplevelse. Annars träffade man samma svenskar på hotellet varje år och det var ju bra, man fick många goda vänner där. Vi ringde till varandra när vi var hemma i Sverige.

AÖ: Du ordnade olika aktiviteter också på Mallorca?

UH: Ja, det är klart – jag kunde ju inte hålla mig still där heller. För det första sydde jag en massa klänningar som jag skulle ha därnere – där behövde man ju inte några yllebyxor, precis. Jag sydde i svenska bomullstyger och mest sydde jag hellånga klänningar som man liksom kunde 'hålla över sig' och ha baddräkt under. Hotellet låg precis nere vid stranden. De flesta satte på sig baddräkterna och en bomullsklänning och gick ner till stranden.

Då hade jag namn på mina klänningar och de svenska värdinnorna gick mannekäng och vickade på rumpan. Det var riktigt skojigt. Så skrev jag lite verser, sjöng till och spexade. Jag är sån.

AÖ: Du har hållit på med otroligt många olika aktiviteter. Efter pensioneringen gick du på Oskarshamns folkhögskola och lärde dig måla ikoner.

UH: Ja, det var också genom munkarna och att jag varit kyrkligt intresserad mycket och länge. Jag har en stark tro, så när jag fick reda på att det fanns en ikonkurs på Oskarshamns folkhögskola då sökte jag dit och där var jag i två terminer. Först var jag där på höstterminen, åkte hem över jul och sedan tillbaka på vårterminen. Lärare var Erland Forsberg. Efter det har jag målat mycket ikoner, både till klostret och födelse- och dopikoner. Jag målar en ikon med en ängel på, sedan skriver jag in det namn barnet ska få, vilket datum det fötts och vilken dag det skall döpas. Och jag har hört att alla barn som fåt en sådan är mycket noگا med att "Det är min tavla". Och den ska sitta över sängen.

AÖ: Som en skyddande ängel blir ikonen som du har gjort. Då tänker dom på dig och känner den skyddande ängeln. Jättevackert.

UH: Ja, vi ska ju vara som änglar för varandra. Och hjälpa varandra.

AÖ: Det är det som kallas att vara troende antar jag?

UH: Njaä, jag tycker att det ska kallas att vara människa. Vi är inte vilddjur, men det har blivit väldigt mycket elände i världen som inte borde behövas om man hade haft en tro. Och tänkt sig för.

AÖ: Du håller dig väldigt uppdaterad med vad som händer i världen. Du läser två dagstidningar och klipper ut det som är väsentligt och klistrar in i en bok och skriver egna kommentarer.

UH: Ja, jag har Svenska Dagbladet och Sala Allehanda, så hör jag på radion vad som händer och ser på TV. Häromdan var det värsta lort jag har sett på många år. Det var en film som hette, *Mitt liv som hund*, och något snuskigare har jag inte sett eller hört på länge.

En rolig historia som är väldigt tråkig egentligen, var den lilla ungen som kom hem från första dagen i skolan och sa

- Mamma, vet du vad magistern har berättat för oss idag?

- Nä, det kan jag ju inte veta, sa mamman, va då?.

- Sex är en siffra!

AÖ: Det är tur att man kan stänga av TVn ibland. Du gör också vackra bildvävnader med anknytning till olika händelser som inträffat i verkliga livet och skildrar det i en väv. Kan du berätta om den här väven med Palme.

UH: Jag gjorde en väv som jag kallade för *Två olyckor – Tjernobyln och Palme*. Den första olyckan var ju i Hiroshima med den otäckta bomben som dödade så många och förstörde så mycket. Så kom Tjernobyln och mordet på Palme.

Sedan gick det en serie på TV om en invasion av några underliga varelser från rymden som kom ner. Dom hade huvuden som såg ut som ödlor. Så parade dom sig med kvinnor från jorden. Och när dom födde barn så var det ödlor.

Jag tyckte det var en så vidrig utveckling av världen, så jag gjorde en väv på den, 90 x 50 cm ungefär.

Jag har gjort flera. En som jag kallat *Porten till hoppets mysterium*. En port som det lyser ut igenom och en hand som sträcks emot oss för att rädda oss från eländet.

För jag tror ändå att även om jorden går under tror jag inte mänskligheten går under. Jag tror att det finns i alla fall någonting i oss som är en högre och oförstörbar materia.

AÖ: Vi tackar dig Ulla Hamsten för att vi fick komma hit och göra en intervju. Hoppas att du får fortsatt många goda år med ditt klara intellekt och din fantastiska fantasi.

UH: Tack själv och tack för att ni lyssnade. Och tänk på att vara människor först och främst.

O, min tanke flyr hän till det härliga land,
upp till Jesus, min broder och vän.
Till min krona jag trår, men jag frågar ibland:
Skall det bli några stjärnor i den?

Skall det bli några stjärnor i kronan jag får,
när jag avlagt min jordiska skrud?
Skall jag möta med fröjd på den himmelska höjd
några själar jag vunnit för Gud?

Må jag troget då söka, den tid jag har kvar,
samla själar till Frälsarens famn.
Varje blodtvagen själ blir en stjärna så klar
som för evigt skall prisa Hans namn.

O, vad fröjd när mig Jesus upptager till sig
om ock någon jag räddade här.
Himlens härlighet blir ännu högre för mig
om blott stjärnor i kronan jag bär.

*Skall det bli några stjärnor i kronan jag får
när jag avlagt min jordiska skrud?
Skall jag möta med fröjd på den himmelska höjd
några själar jag vunnit för Gud!*

12 januari 2004

15 mars 2004

3 maj 2004

Johnny Ekman i maj 2017:

Under 2004-2005, i ungefär ett och ett halvt år, gick Rut Kebbon och jag hos Ulla Hamsten för att lära oss måla ikoner. Utöver den gedigna undervisningen i ikonmåleri berättade Ulla episoder från sitt händelserika liv, som jag delvis tog upp på ljudband. Vi fick uppleva Ullas fantastiska minne, hennes intelligens och rappa repliker.

Bland annat berättade Ulla om hur det gick till när bröderna kom till Östanbäcks kloster, efter det att tanken på Ölsta skola som kloster gått i stöpet, eftersom munkarna inte kunde bo under samma tak som Ulla. Men munkarna var förtröstansfulla i tron på att finna en lämplig lokal och sa till Ulla att ”vi måste höra vad Gud vill”. Ulla berättar fortsättningen:

- Ja, sa jag, det är inte lätt att få besked av honom, men försök!

Så reste munkarna till Norge för att träffa andra munkar och nunnor i något slags konvent. Då sa jag, får jag telefonnumret dit för om nu Gud vill att ni ska få Östa skola, då kommer någon och erbjuder mig en lägenhet för alla vet att jag tycker det är för stort och jobbigt med den här skolan. Jag fick telefonnumret och adressen.

Så gick jag till jobbet på kronofogdemyndigheten och dit kom det en karl som hette Per Hallström. Han hade en madrassfabrik i Östanbäcks skola.

Han svor alltid och var väldigt otrevlig, så jag brukade inte prata med honom. Men den gången när han kom så frågade han:

- Är det någon man kan tala med här?

- Jadå, sa jag, kommissarien är inne. Hur är det i Östanbäck då?

- Det är ett helvete! sa han.

- Jaså, är det ett helvete - jag har hört att det är en madrassfabrik, är det samma sak?

- Nä, men jag vill sälja den där jävla skolan och det är ingen fan bla bla bla bla.

- Jag ordnar med försäljningen, sa jag, där ska det nog bli kloster.

- Ja, kan ni ordna det ska ni få en slant

- Det ska jag ordna, sa jag.

Jag skrev till bröderna. Det är ju fantastiskt – när man erbjuder Gud en skola då blir det två skolor: ”Tror ni Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?”

Och då hade bröderna, som hade en förteckning över vad de skulle läsa under dina dagliga sju bönestunder, läst i Första Konungaboken, kapitel 17, där det står så här:

Och Herrens ord kom till honom; han sade: Gå bort härifrån och begiv dig österut, och göm dig vid bäcken, som österifrån rinner ut i Jordan. Din dryck skall du få ur bäcken, och korparna har jag bjudit att där förse dig med föda.

Det är ju ett ordentligt besked! Så skulle de åka hem samma dag. Så går dom ut i receptionen och frågar om det har kommit något brev eller meddelande till oss? Ja, det är ett brev här.

Så slår dom upp brevet och läser det jag skrivit, ”Tror ni Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?”

Ja, sa broder Bengt, det har vi just läst i bibeln!!

De ringde till mig när de kom på andra sidan gränsen in i Sverige och sa: Vi vet att vi ska bo i Östanbäck.

Jag sa att jag möter er vid avtagsvägen i Gullvalla in till Östanbäck. När de då kommer in i en skola i Västmanland så satt en stor plansch på väggen med Visby domkyrka. Det borde ju ha varit Västerås domkyrka. Men tre av bröderna var prästvigda i Visby domkyrka, så de kände sig speciellt välkomna. Så man kan få svar.

Ulla Hamsten, Ikonen med Elias, tempera på pannå, 29 x 26 cm. Tillhör Östanbäcks kloster.

När de firade 25-årsjubileum för några år sedan, målade jag en ikon med profeten Elia och östanbäcken som rinner. I ikonen satte jag in en skata eftersom jag kallade min butik för Skatboet. Och på andra sidan vägen vid klostret bodde de gamla fröknarna Borgstedt. Deras pappa hade varit lärare i Östanbäck och de byggde sig på andra sidan vägen ett eget litet hus. Dom kallade jag då för korparna eftersom han sa att 'korpar ska förse dig med föda'. Dom hade mycket välfärgat svart hår ända till dom dog.

Sedan flyttade en kille in som hette Bengt Oskar och var väldigt begiven på flaskor, så jag målade en alika också!

Jag målade också in en kungsfågel, för kungen hade ju varit där och hälsat på. Jag blev ju fotograferad och presenterad för honom. Så sedan sa jag att nu kallar jag mig för Hovmaster!

Vykort av bildväv gjord av Ulla Hamsten.

23 februari 2004:

Den här bilden föreställer den helige Benedict och hans tvillingsyster, tror jag. Eller syster i vilket fall. Han var ju karl, så han fick ju en utbildning och blev då munk och bildade ett kloster.

Hon, systemen, fick ju ingen utbildning alls – hon skulle ju bara giftas bort. Men varje gång brodern kom hem ifrån sin skola lärde hon sig allt som han fått lära sig, så hon blev lika bildad som han.

När han hade grundat sitt kloster då bildade han ett nunnekloster till sin syster, för det var alltid en man som bildade även nunnekloster. En gång om året åkte han till henne och hennes systrar och stannade där och diskuterade himmelska ting. En kväll undrade systemen om han inte kunde stanna över så de fick fortsätta diskussionen nästa dag. Men han kunde inte bo i ett kloster med en massa frutimmer – precis som bröderna sa när de kom till Östa skola.

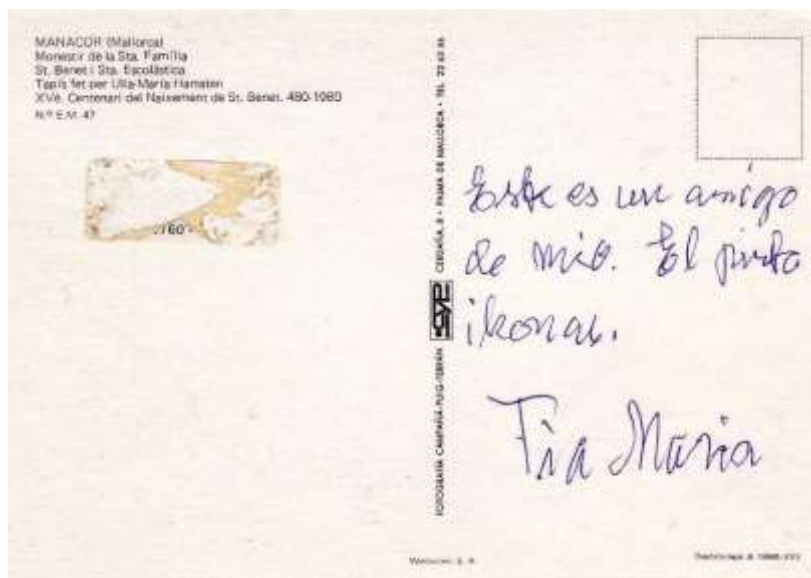
Då knäppte systemen sina händer och bad till Gud och han hörde henne. För Gud lät det bryta ut ett förfärligt oväder – det blåste, åskade, blixtrade och regnade så han kunde inte gå hem. Han var tvungen att stanna kvar. Han sa: Men syster vad har du gjort? Jag bad dig om en sak och du hörde mig inte, men så bad jag Gud och han hörde mig, sa systemen.

När brodern senare dog så kom han som en duva och satt i systemens fönster och kuttrade lite. Då förstod hon att hennes bror var död.

Så därför har jag gjort den här. Det är hennes kloster som syns i bakgrunden. Väven hänger nu i klostret på Mallorca. Jag har skildrat storm, åskmoln, Guds finger och ljuset över systemen och Benedict.

BE betyder Benedict Escolastica. MUH står för Ulla Maria Hamsten.

Väven är gjord med lintråd som varp. Man lägger sedan i färgade trådar och trycker till med en gaffel väldigt hårt. Man hinner ca tre cm på en dag. Garner köpte jag på torget där nere, men jag fick också garner från mormödrar och farmödrar som stickade och virkade till sina barnbarn.

Baksidan av vykortet. Manacor (Mallorcas näst största stad). Klostret den Heliga Familjen - - - Väv gjord av Ulla-Maria Hamsten.

Om du tar med det här kortet och visar upp, så kommer du att få se originalet om du besöker Mallorca. Jag skriver dit den här texten så har du ett 'visum': *Det här är en vän till mig. Han målar ikoner. Tia Maria.*

Jag är ju döpt till Ulla Maria. På Mallorca frågade man vad Ulla betyder. Jag sa att det betyder nog inget särskilt. Men från bröderna fick jag brev till Mallorca där man kallade mig för Moster Ulla. Man tilltalade ofta kvinnor som man inte var släkt med på det sättet förr i tiden. Moster eller faster på spanska blir Tia. Då sa en av killarna i receptionen: *Tia Maria är en mycket populär likör här nere. Och den är så söt – den också!* I Sverige är man en kärringjäväl, men på Mallorca är man *så söt – den också!*

8 mars 2004:

Ulla spelar upp en melodi som hon tonsatt och sjunger, *Långt, långt borta*, någon gång runt 1990 i baren på hotellet på Mallorca: (inspelningen finns på bandet från den 8 mars 2004).

Den här killen som spelade, det var en gammal musiker som hette Lennart Johansson, från Skåne nånstans. Han kom till mig på Mallorca och sa: Jag har en dikt här som jag skrivit ner. Jag undrar om du kan sätta musik till den.

Så det gjorde jag. Han sa också att Du får göra om texten som du vill. Och det var jag tvungen att göra så den skulle gå ihop med melodin. Så spelade han och jag sjöng in den.

För 2-3 år sedan, så får jag i en dödsannons se den första delen av sången och där står det Pär Lagerkvist under! Den hade jag givit mig på och ändrat!

Så när sonen Bengt Lagerkvist var i Sala för några år sedan, pratade jag med honom och berättade om sången och frågade om han visste var dikten fanns i för bok. Han talade om det för mig så jag gick in på biblioteket och slog upp den. Men sista hälften var inte med! Jag vet inte om det också kan vara Pär Lagerkvist, men jag har inte träffat han son någon mera gång och kunnat fråga.

Att ge mig på och förändra – det hade jag aldrig gjort om jag vetat att det var Pär Lagerkvist. Jag sa till sonen Bengt att ”Jag hoppas din far förlåter mig”. Bengt tyckte det bara var skojigt.

8 mars 2004:

De här bockarna har Lennart Lindberg gjort. Dom fick jag av honom. De är ljusstakar utklippta i plåt.

Jag umgicks med Lindbergs, som bodde i huset mitt emot farfars hus, och dottern Christina, numera textilkonstnär, var ofta hos mig.

Om jag hade flyttat, som jag tänkte mig, till den där bensinstationen i Sättrabrunn, då hade jag tänkt att ha utställningar och försäljning där i "Smörj- & Konsthallen". Jag ringde till sonen, Colbjörn, och frågade om han hade mallen till bockarna. Jag tänkte tillverka efter Lennarts modell. Klippa ut och vrida till det.

Johnny Ekman, 6 december 2016: Idag var jag på Strömsbacka, återvinningen i Sala, och tittade som vanligt efter tavlor av avlidna Salakonstnärer. Inget napp, så jag gick vidare till julpyntet. Såg en ljusampel i plåt som var fin men lite för ny. Just då – och det här låter som påhittat – tänkte jag "Tänk om jag kunde hitta en av Lennart Lindbergs julbockar bland allt julpynt". Tittar ner på bänken under ljusampeln och bland trassliga julgransbelysningar *ser jag en av Lennart Lindbergs julbockar!* 30 kr! Och idag har Strömsbacka 50 % på allt! D.v.s. 15 kr (inte för att det betydde något – men det var extra roligt). Jag skyndar till Christina, hustrun, och visar upp mitt fynd.

På väg till kassan visar jag Christina röran med julgransljus och pekar "där hittade jag den". *Då ser jag två till!!!* Jag köpt förstås alla tre. Alla signerade "LHL" på undersidan! På kvällen när vi hade medlemsmöte i Avlidna Salakonstnärers Sällskap (då handlade det om Olle Nettle) var jag så generös (!) att jag lottade ut en av julbockarna bland deltagarna. Eric Fylkeson vann den.

Jag vill gärna tro att det var Ulla Hamstens bockar som jag fann på Strömsbacka. Att arvingarna körde dit en del julpynt och annat 2014. Eftersom bockarna inte var uppställda bland ljusstakarna, utan var intrasslade i en julgransbelysning, hade de kanske överlevt julhandeln 2015 och dök upp framför mina ögon i december 2016.

29 mars och 26 april 2004:

Jag var 1939 ett tag på ett företag som hette Colorfilm på Norrlandsgatan i Stockholm. Dom skulle göra tecknad långfilm av *Nils Holgerssons underbara resa*.

Då målade man med någon form av lite tjockare vattenfärger. Det var speciellt en av färgerna som inte hängde ihop. Jag kom på ett knep: Jag la färgen på plastskivorna och 'föste' den framåt. Då blev det jämt och fint. Sättet att måla kallade man sedan 'Ullas fösmetod'. Det krävdes många bilder för varje filmsekvens. Men det var kul!

Det var konstnären Einar Norelius, han med tomtar och troll, som var bas för tecknandet. Norelius tecknade typerna och vi färglade på celluloid. Den tecknade bilden på ena sidan och sedan lade vi färg på baksidan. Då hade man ritlinjen som 'marginal' att spela på. Vi var en hel hög tjejer som målade.

När kriget pågått ett tag kunde man inte importera celluloid så vi fick sluta.

Jag var sedan ett tag anställd på ett företag i Sundbyberg och gjorde lite tecknade reklamfilmer.

19 april 2004:

När Jan Fridegård och Åke Grönberg var på gamla biblioteket i Sala någon gång på 1960-talet och berättade om sina vilda liv, så följde de med mig hem och drack kaffe. Då bodde jag i farfars hus på Kungsgatan. Det var på vintern och när de hade gått stod ett par galoscher kvar med initialerna J.F. i. Jag tog dom i handen och sprang utför trappan och ropade. Då sa Åke Grönberg: "Tror du inte han lämna dem med flit?".

Hade det varit Åke Grönbergs galoscher hade dom nog fått stå kvar...

Min syster Kerstin och jag skulle för första gången åka på studentskiva. Pappa var kusin med mamman i huset och sonen skulle ta studenten. Han var klasskamrat med Ingvar Lidholm som jag blev mycket förtjust i. Honom var jag kär i i flera år. Men det gick över. Han var ju kompositör och hade skrivit en hel del visor. Dom gick ju an, men sedan började han med sin atonala musik. Ingen harmoni utan ve, ve, ve. Det var tur att det inte blev vi. Han gifte sig med en annan Ulla.

Men åter till studentskivan. Jag var 20 år och okysst! Men det gick över! När vi kom hem frågade mamma: Har ni haft roligt? Jaa, sa jag. Nääää, grät min syster Kerstin som då var 15 år. Folke försökte kyssa mig! Lyckades han inte? sa mamma. Nä, jag sprang förstås, sa Kerstin. Jaså, sa mamma. Och du då? sa hon till mig. Jag var ute med Olov, sa jag. Jaha, hur gick det då? Mmmmm, sa jag. Då sa mamma: Ni ska inte låta pojkar kyssa er, för då förlorar ni er självaktning. Jaa, sa Kerstin. Men jag, mitt styck, jag sa: Den skulle jag förlora om dom inte försökte!

Ingvar Lidholm var bekant med Ulla Sallert och Franz von Lampe. Dom var vi hemma hos ett par gånger, men sedan åkte Ulla Sallert till Amerika.

26 april 2004:

Min morfar var kusin med Sven Hedin. När vi var i Japan 1928-30 kom Sven Hedin på ett stort fartyg till Yokohama efter en av sina expeditioner till Kina och Mongoliet. Fru Gardelius tyckte mamma skulle träffa sin släkting, men det vill hon inte men jag ville förstås! Men jag kommer egentligen bara ihåg att jag hade fått en ny vit klänning. Herr och fru Gardelius kom och hämtade mig i en gammal Ford som man låtit bygga extra hög för att direktör Gardelius, som var en ovanligt lång man, skulle kunna sitta med hög hatt utan att böja huvudet!

Vi fick åka ut med en liten båt och gå uppför en lejdare och jag fick niga för farbror Sven Hedin. Han fick höra att vi var släkt. Men det var bara en massa farbröder där och jag var mera road av mina kläder. Men jag glömmet det aldrig – det blev ett minne för livet.

Ulla Hamsten, *Trygga räkan*, väv 36 x 36 cm.

3 maj 2004:

Jag hörde ett radioprogram för flera år sedan om barnpornografi och barn som utnyttjas. Det var i USA. Polisen hade kopplat in sig på en telefon som gick till någon där man kunde beställa barn och betala för dom. Då ringde en italienare med familj i Italien och ville beställa och betala för en flicka mellan 7 och 12 år, men inte äldre. Han frågade vad det kostade. Ja, svarade man, det kostar 100 dollar. Då säger karln: Får jag göra vad jag vill med henne? Ja, ni vill väl ha sex med henne? Ja, men om hon dör av det? sa italienaren. Ja, då blir det ju dyrare för då måste vi se till att få bort liket.

Jag kunde inte komma ifrån det där. Jag tyckte det var så vidrigt. Så jag vävde då en fyrkant och där är det då ett jordklot och på det är det ett litet barn som liksom är korsfäst. Det har en vit arm, en gul arm, ett brunt och ett svart ben. Så det är barn från hela jorden. Jag har gjort olika färger på världsdelarna. Sedan har barnet en navelsträng. En röd som inte är avnavlad. Det är precis som att de föder barnet och sedan struntar i det.

Den har jag lämnat in till vårsalongen som öppnar nu i morgon. Jag kallade den för *Trygga räkan*. Det är som en räka – dom skalar av den och sedan slänger alltihop.

3 maj 2004:

Jan Lindblad, fågelimitatör med mera. Han syster, Monika, var skolkamrat med min syster Kerstin. Men det var Monika och jag som kom att umgås mycket. Hon hade då sin lillebror, Jan, som då var 6-7 år. Dom bodde i en stor våning på Hornsgatan. Jan var då i operabaletten. Han var född med diabetes så doktorn hade sagt att han skulle röra på sig så mycket som möjligt så därför blev han med i operabaletten. Och det var ju väldigt bra motion.

Våningen var på fem rum och en spiraltrappa upp var det ett stort rum, där pappan hade en flygel, och där fanns också en stor balkong. Dit drog vi ut madrasser och låg över ibland på somrarna.

Jan hade allt möjligt hemma. Varje gång som jag kom dit, sa han ”Ulla nu måste du komma och titta, nu har jag lärt mig nåt nytt”. En gång höll han en pinne i munnen. La en boll på den, ställde sig på ett ben, slängde upp bollen med pinnen och tog bollen på fotsulan! Mycket sånt där höll han på med.

En gång skulle jag binda fast honom på en stol med så många knutar jag kunde. Det är bra, tänkte jag, då får vi vara ifred. Det tog inte en kvart så kom han. Då hade han tagit sig lös.

Dom hade en katt också. Den gick in på toaletten, satte sig på vattenbehållaren ovanför toalettstolen och gjorde vad den behövde ner i toan. Den kunde dock inte dra i snöret! Så man fick aldrig stänga dörren till toaletten på nätterna.

Familjen hade en ö utanför Flen. Där hade Jan fått tag på en grävling. Den tog han med sig hem till Stockholm. Grävlingen sprang runt i lägenheten och lärde sig att hitta toaletten. Under badkaret fanns en avloppstrumma som var synlig till hälften. Grävlingen satte in sina klor i gallret, lyfte på det och satte dit rumpan och gjorde vad han behövde! Det tycker jag är fantastiskt!

Föräldrarna var mycket toleranta. Pappan var sångpedagog med egen ateljé och var aldrig hemma. Mamman, en liten tjej från Lappland, var jättebra och trevlig, så vi kom bra överens.

Jag hälsade på familjen på ön. Där hade Jan spämt upp ett rep mellan två tallar där han gick på lina. Det var en duktig kille.

Jan hade också vita råttor. Ingvar Lidholm hade en gång med sig en tjej dit, Hilding Rosenbergs dotter tror jag det var, och min kusin skulle skoja med henne och hämtade en av Jans råttor och satte på hennes axel. Fruntimmer och råttor brukar ju inte gå så bra ihop. Hon flög nästan upp i taket!

Då sa min kusin, ”Vi sätter den på Ulla, hon är inte rädd”. ”Nä, det är jag ju inte, jag känner dom ju” sa jag.

Avslutningsvis:

Under mina år på Sala Sparbank minns jag hur Ulla kom insvepande i banklokalen i sin fotsida turkosa klänning. Den turkosa bilen, Ford Taunus, parkerade hon, med handicaptillståndets rätt, utanför bankentrén. - Jag hade också vantar som var turkosa, berättade Ulla, till och med en behå!

Att turkos var hennes favoritfärg uttryckte hon också genom att beskriva bilden av sig själv när hon avlidit: Sittande på ett moln skulle hon med sina turkosa änglavingar hålla ett vänligt vakande och skyddande öga över oss.

Annat Ulla nämnde under vår ikonutbildning som jag la på minnet:

- Man signerar inte en ikonmålning. Det är Gud som ska ha äran, inte konstnären.

- En ikon är ett fönster mot himlen. Det är inte vi som tittar på himlen – det är himlen som ser på oss.

- Förutom att sista behandlingen av kritgrunderingen bestod i att stryka egna saliven över ytan så rekommenderade Ulla att ta bort felaktiga måleridetaljer genom att spotta på penseln och försiktigt bearbeta felaktigheten. Fungerade utmärkt!
- Om Ulla fick en minut i världshistorien som hon kunde påverka, skulle hon ropa: Adam! Ät inte äpplet!!

Prov på Ullas lite vågade humor – en brud som vid vigseln putade något med magen:

*När lillan kom till jorden,
det var i maj, när göken gol,
sa mamma att det lyste
tre månader för sent!*

Ulla var mycket intelligent och rolig. Med ett fantastiskt minne. Skrev underfundiga & underfyndiga texter till uppvaktningar och andra högtider.

Ulla ringde varje födelsedag och önskade – inte Grattis på födelsedagen – utan **Gott Nytt År!**

Johnny Ekman i maj 2017

Ikonmåleri på folkhög intresserar gammal och

Intresset för sakral konst växer i vårt land. Man vill inte bara se kyrkliga konstverk utan också göra dem. Denna vind har fångats in på Växjö stifts folkhögskola i Oskarshamn, där det finns en kyrkokonstlinje. Skulptur,

teckning och grafik ingår i den målning. Ett dussin elever sysslar med konststarten.

Ikonmåleri är faktiskt den allra äldsta formen av kyrklig konst. Det växte fram under den första förföljelsetiden och utvecklades speciellt i Heliga landet på 300-talet. Sin fulla identitet fick ikonmåleri under 500-talet. Under medeltiden fann ikonerna stor avsättning bland pilgrimerna.

Ikonerna är en hela kyrkans egendom och uttryck för en gemensam kristen tradition, säger Erland Forsberg som är lärare i ikonmåleri på Oskarshamns folkhögskola. De hör alltså inte enbart hemma i den grekisk-ortodoxa kyrkan, som många kanske tror. Och dagens intresse för ikonmåleri är absolut inget speciellt för Sverige.

Erland Forsberg är präst men en konstnär på heltid. Han bor i Mölnlycke där han arbetar med eget ikonmåleri och uppehåller en fjärdedels-tjänst som lärare på Oskarshamns folkhögskolas kyrkokonstlinje. Han är född i Finland och prästvigd i Finlands kyrka. Under studietiden upptäckte han ikonerna, och han började studera ikonmåleri med den världsberömda ikonkonstnären pater Robert de Caluwe som lärare.

Utgångspunkten för ikonmåleri är, som Erland Forsberg förklarar det, att det heliga kan gestaltas i ett bildspråk. Grunden för detta är inkarnationen, alltså förkroppsligandet, ordets upp-
barelse i Kristus. Johan-

nes beskriver det i sitt första brefs första kapitel: Det vi med egna ögon hava sett, det vi skådade och med egna händer togo på, det förkunna vi: om livets ord tala vi.

Gudstjänst i färg

Om man tar heligheten på allvar faller mycket av det tillfälliga, individuella och tidsbundna bort, säger Erland Forsberg. Därför målas en ikon inte som en personlig vision utan genom att målaren i bön och meditation blir förtrogen med ikontraditionens teknik, teologi, bilduppbyggnad, färg- och formspråk. Då blir ikonen till en gudstjänst i färg, en lovsång, ett möte mellan den stridande och den triumferande kyr-

kan.

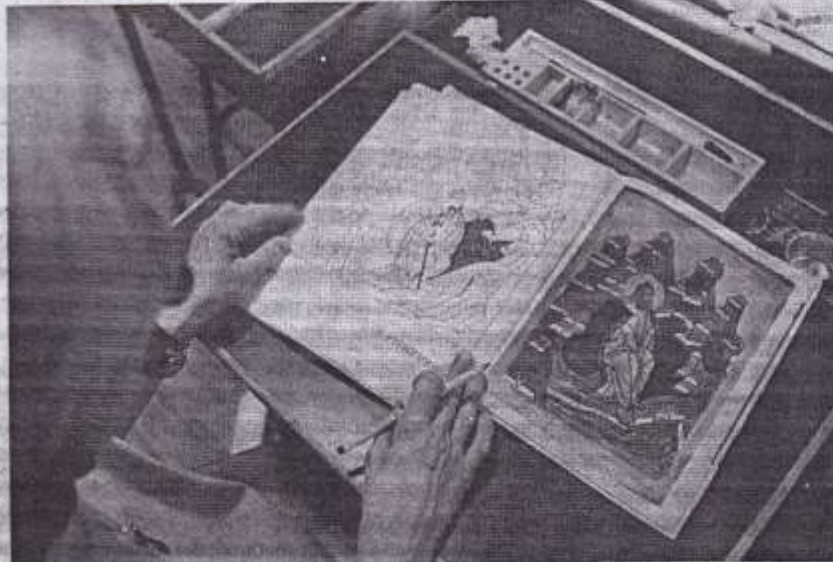
Vad vill då detta speciella bildspråk tala om? Ikonens språk består av symboler. Varje linje, varje färg, varje form har sin betydelse som bärare av en andlig verklighet, en representation, en närvaro. Varje ikon har sitt omistliga särdrag. Vill man närma sig ikonernas värld kan det därför vara givande att nalkas dem en och en.

Erland Forsberg jämför ikonens särställning inom den kristna bildkonsten med den gregorianska musiken. Båda har sina rötter ur urkyrkan som fick sin identitet på 500-talet. Trogen sitt formspråk plöjer ikonkonsten sedan genom århundraden och når vår tid. Den har gått igenom perioder av förnedring och förfall. Men att ikonen trots detta överlevt genom sekler är ett vittnesbörd om dess andliga och konstnärliga kvalitet, menar Erland Forsberg. Som anser det mycket angeläget att vår tids bärare av ikontraditionen för denna vidare.

Mosters klostergåva

Det är just vad man gör på Oskarshamns folkhögskola, där Erland Forsbergs elever återfinns i vitt skilda åldrar. En av de mest intresserade är moster Ulla - hon säger själv att hon aldrig kallas något annat - som bor i Sala och känner stark samhörighet med klosterbröderna i Östanbäck. Hon arbetar just nu med en ikon som ska pryda Profeten Elias kloster, som det kallas.

Hemligheten bakom ikonmåleri ligger alltså i en kristen tro snarare än i konstnärlig begåvning. Er-

Så här växer en ikon fram först i skiss efter en förlaga och så småningom med de vackra färgerna, som får sin lyster av den bindande äggulan.

skola h ung

- och inte minst ikon-
lar f n med just den

land Forsberg påstår frankt att vem som helst kan lära sig ikonmåleri med intresse och tålmod. Däremot kan det knappast vara något för de kristna studieförbunden att ta med i programplaneringen. Det krävs en betydligt intensivare inlärnin g än den som kan ges i studiecirkelform. Kursen i Oskarshamn är tvåårig, och det är en grundutbildning. Den ger möjlighet att stå ganska säkert på egna ben och utveckla sig ytterligare. Själ v har Erland Forsberg arbetat med ikonmålnin g i 12-13 år. Men inte ens han känner sig fullärd. Det blir man aldrig, påstår han.

Många av de här tolv som nu lär ikonmålnin g i Oskarshamn tänker fortsätta i någon form. De och andra som tidigare gått på folkhögskolan bildar en kärna som kan föra ikonmåleriet vidare. Det finns stora avsättningsmöjligheter för ikoner - både bland kyrkor, samfund och enskilda. En ikon går att placera praktiskt taget överallt, och den accepteras som ett kristet konstverk av alla trosriktningar. Motivet kan också varieras i det oändliga.

Att framställa en ikon tar 50-100 arbetstimmar. Eleverna i Oskarshamn kan i bästa fall åstadkomma ett exemplar per termin. Den målnin gsteknik som används är äggtempera. Man målar alltså på det gamla sättet med äggula som bindemedel för färgen. Samtidigt använder man sig av skiktmåleri, lägger på färgen i ytterligt tunna skikt och får på så sätt volym och liv i bilden. Själ va underlaget är hur enkelt som helst. Vanliga spånplattor duger bra för våra svenska ikoner.

Moster Ulla - hon kallas aldrig annat - arbetar med en ikon som ska pryda Prosten Elias kloster i Östanbäck nära Sala, där hon själv är bosatt. Här får hon instruktion av Erland Forsberg.

Ulla-Maria Hamsten

**Bildvävnader
Målningar
Applikationer
Trärelier
Batik m.m.**

31 aug.–20 sept. 1988

**GALLERI GALAX
SÖDER**

Vernissage ons. 31 aug. kl 18.00–21.00

*Galleri Galax
(Söder)
Olandsgat. 48
116 63 Stockholm
☎ Skanstull
Tel. 42 61 92
Tis–fred. 14–18
Lörd–sönd. 12–16
månd. stängt.*

"Männens ögon" dikt av Hjalmar Gullberg.

Med sin mångsidiga begåvning har Ulla-Maria Hamsten ständigt sökt sig fram mellan olika medier: trä, textil och lera. Hon hämtar sina motiv från naturen, litteraturen, kärleken och döden. Hennes visioner är okonventionella och hennes symboler – religiösa, politiska eller erotiska – genomsyras för det mesta av en frisk, kreativ ironi. Dess sparsmakade uttryck har klart påverkats av barndomsåren i Japan.

Ulla-Maria Hamsten (31 aug-20sep)

Galax 1988

- 65
- 1) Kyssen (äggtempera) .....3 000 kr
  - 2) Sista skriket (olja) .....3 300 kr
  - 3) Erotikens Ocean (äggtempera) .....3 000 kr
  - 4) Åh, Ö! (olja) .....• 2 400 kr
  - 5) Alfa (applikation, säljs tillsammans med nr 9).....10 000 kr
  - 6) Kyssar och smekningar (äggtempera).....3 500 kr
  - 7) Neuvrosedyn-Jesus (trä) .....900 kr
  - 8) Snälla, kyss grodan! (äggtempera) .....3 000 kr
  - 9) Omega (applikation, säljs tillsammans med nr 5) .....10 000 kr
  - 10) Esa-Pekka dirigerar såpbubblor (äggtempera) .....• 2 000 kr
  - 11) Rosor och malört = (bildväv) Palme och Tjernoby..... 6 600 kr
  - 12) Mannens ögon I (bildväv)..... 6 600 kr
  - 13) Mannens ögon II (akvarell).....• såld
  - 14) David och Bat-Seba (ikon, äggtempera) ..... 2 000 kr
  - 15) Moses och Guds rygg (ikon, äggtempera) .....• 2 000 kr
  - 16) Heliga Birgitta (bildväv) ..... 4 200 kr
  - 17) Himmel och jord (bildväv) .....• 9 000 kr
  - 18) Helige Fransiscus (bildväv)..... 4 200 kr
  - 19) Stora Kramen (lera) ..... 2 400 kr
  - 20) Sjöjungfru (applikation) ..... 1 800 kr
  - 21) Mina villor (koppartryck)..... 750 kr
  - 22) Ömhet (lera).....• såld
  - 23) Pantern (keramik) .....• såld
  - 24) Tolv månader (batik) .....• 1 200 kr
  - 25) KÄNKRAFT (äggtempera) - - - - - 3 000 kr

71.950:-

Ulla-Maria H. är född i Sthlm.
 Elev hos Otte Sköld och
 Edward Berggren
 Colorfilm (teckn.) E. Norelius
 Gustavsbergs porcelinstabrik
 Oskarshamns folkhögskola

Galleri Galax

tel. 08-

Religiösa-erotiska-ironiska bilder
 av **Ulla-Maria Hamsten**
 visas 31 aug. - 20 sept. 1988

Vernissage onsd. 31 aug. kl. 19-21

31 augusti
 Vecka 35
 Årgång 105

MÄRSTA TIDNING

Sb

SIGTUNA bygden

ME
 ANNONSBLADET FÖR SIGTUNA KOMMUN

Under vintrarna på Mallorca lär Ulla-Maria Hamsten nio nunnor och en abbedissa att måla ikoner.

Foto: Torun Algrin

Hon lär nunnor att måla ikoner

Varje vinter lämnar konstnärinnan Ulla-Maria Hamsten Sverige och beger sig till Mallorca. En polioskada i barndomen har gjort henne rullstolsburen. Rullstol är ett fordon som inte lämpar sig för moddiga vintervägar.

Men polioskadan har inte hindrat henne från att förverkliga drömmen om att bli konstnär och måla tavlor, ikoner och skriva dikter.

Sidan 8

Ulla-Maria Hamsten, konstnärinna:

Dikten inspirerar

Som liten drömde Ulla-Maria Hamsten om att bli dansös. Men en morgon när hon var tolv år vaknade hon och kunde plötsligt inte röra benen längre. Hon hade fått barnförlamning.

— Gud gav mig polion för att han behövde en broms på mig. Annars vet man aldrig hur det hade gått, säger hon leende.

Men rullstolen har inte hindrat henne från att förverkliga andra drömmar. Ulla-Maria Hamsten är konstnär. Hon målar tavlor och ikoner, gör kopparstick, snider i trä och gör bildvävnader. Hon har också gjort mässhakar, bl a till en kyrka i Norge. Hon skriver dikter och tonsätter dem.

Mallorca

I Stockholm växte hon upp, med avbrott för två barndomsår i Japan. Det var där hon fick polio. I trettio år bodde hon i Sala innan hon för fyra år sedan beslutade sig för att flytta till Märsta.

— Det är närmare till Mallorca, förklarar hon.

Dit reser hon under årets mörka månader, eftersom rullstol och snö inte går något vidare ihop. På senhösten packar hon målarattiraljer och flyr till sol och sand. Ulla-Maria har målat sedan hon var stor nog att hålla i en pensel. Men först nu ställer hon ut.

Det började med att hon läste en annons om ett galleri i Stockholm som sökte ovanliga konstnärer.

Hon ringde upp och sade.

— Jag är mycket ovanlig.

Det var i mitten av juli. I dagarna har hon haft vernissage.

Ulla-Maria Hamsten hämtar ofta inspiration från dikter. Hjalmar Gullberg är favoritpoeten. Så bildar tex hans Mannens ansikten ett tema på utställningen. Bibeln ger också material liksom händelser ur li-

vet, personliga och andra. Tjernöbyl har blivit en vävnad.

Ulla-Maria Hamsten har också gjort en del målningar med erotiska motiv. Det prövade hon sedan hon hört en spansk kritiker efterlysa erotik i den svenska konsten.

De två åren i Japan har satt spår i hennes verk, bl a i form av ett rikt symbolspråk.

Symboler

Under vintrarna på Mallorca lär hon nio nunnor och en abbedissa att måla ikoner. Själv har hon studerat för den kände ikonmålaren Erland Forsberg. Hon har också gått på Otte Skölds konstskola, Berggrens elevateljé och Konstfacks keramiklinje.

Ulla-Maria Hamsten blandar respektlöst religiösa symboler med skämtsamma infall. Så kan man tex bakom ett fikonlöv hitta ett frågetecken i ormskinn.

— För att var och en skall fundera över just sina synder, förklarar hon.

När utställningen är över skall Ulla-Maria Hamsten packa resväskan för ännu en Mallorcavinter, den fjortonde i ordningen. Hon drömmer om att bygga ett eget hus på ön och en kyrka.

— Om jag inte varit så dålig i matte, skulle jag nog ha blivit arkitekt, säger hon.

Torun Algrim

Ulla-Maria Hamsten hämtar sin inspiration från diktens värld. Hjalmar Gullberg är favoritpoeten.

Ulla Hamsten, Bönekrans

25 januari 1955.

Eva i Paradiset.

en skiss

Kring Evas ännu orört nya kropp
 en dunig doft av gudens kraft.
 I varje por en gnista av helig sinnlighet.
 Av solens nyskapt klara värme
 smeks nyfödd immighet så sakta upp i rynden.
 Och cecid, världen väntar på sin krinna.
 Hon dröjer mellan dröm och känsla av fallbordan.
 Vet allt det härliga hon äger,
 vet mannens längtan, men ej hur.

Så fyller jordens färger hennes oskulda öga.
 Hon söker undrande en syn av tätta strån.
 Känner en mjuktrivt sjösmet av levande och varmt.
 En genomskinlig, vattenklar och lysande kantar
 emellan luftens lätta drag och något främmande.
 Det Andras hastigt, rökas, kommer närmare.
 En annan värme söker sig mot huden.
 Vidrörelse av livet, fylld av styrka
 hon tar emot sin egen värld,
 Uppfyllelse av skapelse och kaos.
 Så genomträngd av jordens makt
 att helt hon uppgår och blir ett
 med Paradiset som hon väntat.

Men då steg Adam upp och lämnar henne.
 Och alltid söker Eva sig tillbaka till sin värld.

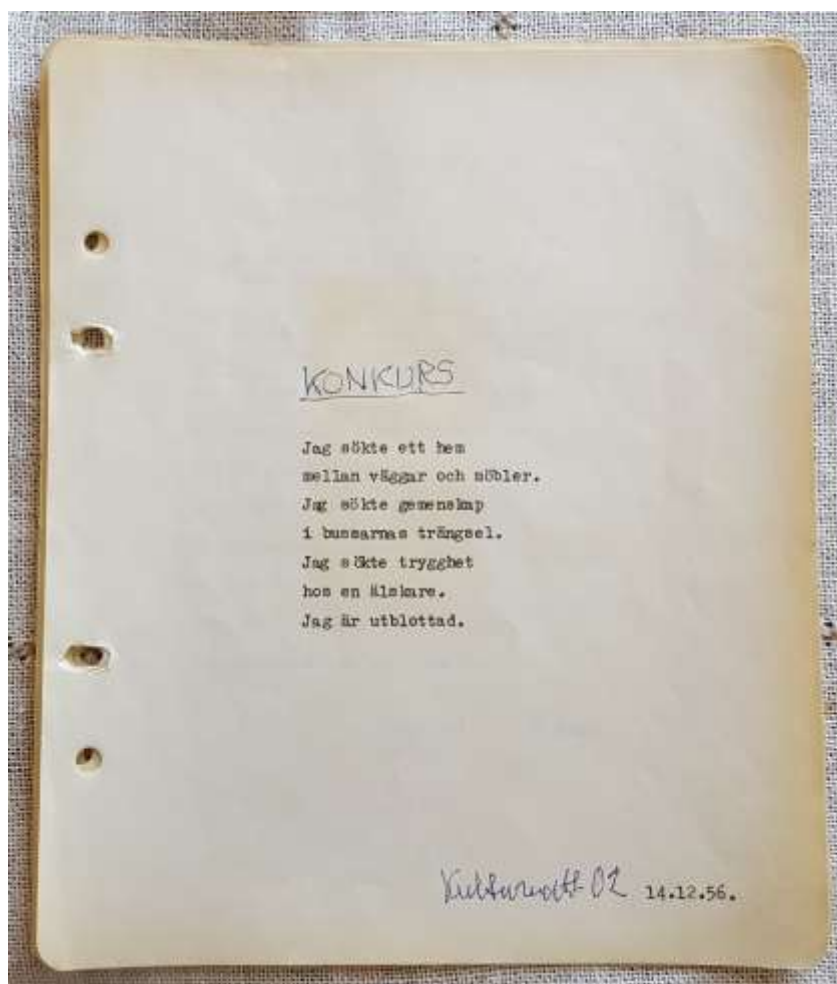
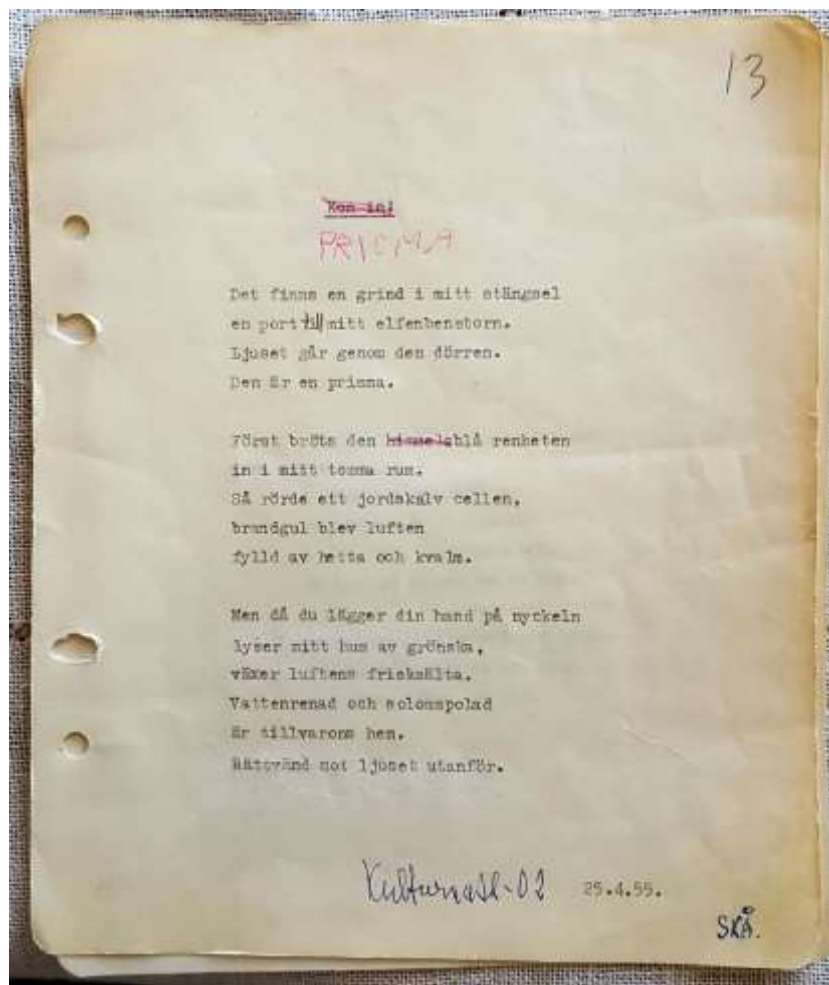
Benmjöl.

AV JORD.

Bränn mig till glasyr/över släktens kalk
 att reflektera det sista ljuset;
 så många stoftkorn/son bilda grunden,
 så nödvändig processning/av många ben,
 skärvar från år och tvåtusen år.
 Slutets skälform/att sanla blodvin,
 Mitt släkten stendryck,
 färdig för Gud.

Hamsten, Ulla Maria

4.3.55.

Personligt

Jag är en bonn som byggt ett bo
av livets trü och grundens varma stenar.

Jag söker den männ som gör det till ett levande rede,
ett hem som står armarna om våra mötter,
bär våra dagars bördor
och skyddar vår helge lågor.
Låt hem med smekande händer i väggarna,
sinnad mellan rötterna
och snigelskalet öppet för de vilna.

Och ned min byggberre vill jag dela:

En vardagsstrand,

En lekstuga,

En sovböjd,

Ett arbetsspel

och spiraltrappan till himlen.

Svar till: Maya

ski

12

I ALLA FALL.

I alla fall en lekamat.
en dånig larv i handen.
I alla fall en drömsamat,
en kyss på pannan av en vän.
I alla fall en livsamat
en sommar lång av solvrens lycka.
I alla fall jag tar den hand,
som söker trötet hos min.

12.1.57.

Tillägnad Edith Piaff
"Sparven"

ÅNGRA MEJ ?

När själen är nydöd från Jordan
lite vilsen och underligt tunn
skall jag anta jag ängel är vorden
och får nog träffa Gud om en stunn.
Och då kan jag bara säga: AMEN

Men var skall jag göra av felen,
jag har inget att gömma dom i.
Den är som maneterens själan,
man ser allting som finns inuti.
Och då kan man bara säga: AMEN

Då är det för sent att lässas
För Han ser vad man tänker precis.
Men från skräpet vill jag förlossas
allt jag levat skall gå i repris.
Och då kan jag bara säga: AMEN

Men sen skall Han allting förklara
dra bort handicap och barlast.
Sen är jag en Sparvunge bara,
som präglas vid Skaparen fast.
Och då vill jag bara sjunga: AMEN
AMEN, AMEN.

Ulla Hamsten
Öista skola, SALA

Ölsta 1991

71	A.B. Bländverket	4 500	
72	Mannens ögon 1947	PRIVAT	
73	Mannens ögon 1987	7 000	
74	Rosor och malört eller Palma och Tjernobyl	7 000	
75	St. Birgitta	5 500	
76	St. Franciscus	5 500	
77	Trygga räkan ?	3 800	
78	Epitafium	PRIVAT	
79	Erotikens ocean	3 000	
80	Kärnkraft	2 500	
81	Snälla, kyss grodan	2 500	•
82	Kyssar och smekningar	3 000	
83	Kyss till	2 500	
84	Het brud	200	•
85	Det viktigaste ?	1 500	
86	Fisk och Bröd	350	•
87	Ölsta skolas fana 1966 - 1979	PRIVAT	—
88	Antependium till röd mässhake	1 500	
89	Alfa och		
	altartavlor för kyrka på Mallorca	10 000	
90	Omega		
91	Pantocrator	2 700	
92	Marie bebådelse	3 500	—
93	Jesu dop	3 500	—
94	Kristi förklaring	3 500	—
95	" - det var våra sjukheter Han bar - " nevrosedyn - Jesus	1 200	•
96	Sista skriket -	2 900	
97	Bambu - armení	5	.....
98	till mina vänner - tag med hem		—
99	Kalk - kläde	50	

BOKMÄRKSÄNGLARNAS

Jag har tänkt på himlen och allt det där. Om den sonar något av sorgen här.
Får man äntligt vännen man hade kär - i en värld, som är evigt grön?

Har man längtan kvar, som man har den nu? Känner jag igen det som är just Du?
Eller skapar himmelen ett av tu - i en kärlek så evigt grön?

Nej, jag tror man glömt både mitt och vårt. Hålls fast vid sitt utan kropp är svårt.
Men hur kan man då knäppa händerna hårt och få krona så evigt grön?

Man kan göra allt med en kärleksblick, om man blott sitt anlet behålls fick.
Och på gator av guld vore synd man gick, och på vår som är evigt grön.

Så var inte rädd, lämna gods och allt. Vi får säkert prova en ny gestalt.
Och behöver ej ångslas för kläder och kallt, på en strand, som är evigt grön.

Som små Änglahuven med vingar på ska vi utan fötter en gång få stå
i Guds hus, som svävar bland molnens blå - i ett liv som är EVIGT GRÖNT

□ □ □ □ □ □ □ □

VÅR ÖNHETS VALS

Kärlek vill allting förstå - trohet skall räcka för två,
Ömhet kan lysa ändå - för andra som gå allena.

Jag samlar trygghet hos dej - Du delar vila med mej.
Vi hämtar kraft hos varann, så vi kan leva bättre.

Tron är innerlighetens grund
Skönt för varann ska vi göra.
Bor jag hos dej en aftonstund -
Ingen vår enhet får störa.

Jag gnolar vagsång för dej - Du nynnar söt-ord till mej
skönt att få krypa intill den, som man vill behöva.

Omsorg behöver vi - säj? Allt får mer mening - med dej.

Allt vi kan önska oss bäst är det en fest att dela.

la la la la

Allt vi kan önska oss bäst är det en fest

ATT PÅ DELA

□ □ □ □ □ □ □ □

Med hälsning från
"Tia Maria" 1993

Måndag 17 september 2001

Och Sverige var först med att sätta sexualkunskap på skolschemat. Men det var indirekt den inflyttade norskan Elise "Ottar" Ottesen Jensens förtjänst; hon som för länd och rike runt och predikade användning av de då förbjudna preventivmedlen, speciellt för redan barnrika arbetarfamiljer, och hon som grundade RFSU.

Säger inte nej till livets goda. Ulla Hamsten framför sin egen lilla bar: Tia Bar i köket i lägenheten.

FOTO: BIRGITTA ALENIUS

16217

Ulla Hamsten är en färgförtjust människa

Stolinstallation. Stolen Myran har fått huvud med stolar i kring halsen av sin ägarinrid.

FOTO: BIRGITTA ALENIUS

Kysisar och smekningar, av Ulla Hamsten.

Jesus gör vatten till vin. På brunnen står de kemiska beteckningarna för vatten respektive alkohol. - Jesus är systembolagets största konkurrens, kommenterar Ulla Hamsten sin tavla.

Två katastrofer i bildväv. Olof Palmes mord och kärnkraftsojcycken i Tjernoby bearbetade Ulla Hamsten i denna vävnad. 1986 har fått tre sexor. Lippbarisepokens nummer för djävulen. På miariken ligger en havande kvinna med ett monsterfoster i livmodern

Sala. Ulla Hamsten, alias Tia Maria, 82, gillar karlar och whisky. Hon är en bra blandning av Tove Janssons Lilla My och den ordentliga Filifjonkan. En mångfacetterad människa som väver bildväv av världens ondska, målar ikoner, har konstinstallationer i vardagsrummet och ett altare i sovrummet.

- Min mamma sa alltid att jag var en ilsken och självständig unge som barn.

Så blir kommentaren när jag undrar hur hon är som person.

En sak är säker - hon har stort civilkurage och vågar leva som hon vill.

Efter bara en liten stund berättar hon om en dröm hon har.

- Jag har en galen dröm om att få köpa en nedlagd bensinstation, helst med smörgrop. Jag kan bo på kontoret och använda smörgshallen som utställningslokal.

Smörgropen ska hon klä med turkos mosaik och fylla med vatten.

Ulla Hamsten gör inget svagt intryck trots att hon sitter i rullstol sedan ett antal år tillbaka. En polio i barndomen har lett till att musklerna kring ett knä är förtvånade och därför inte stöder alls.

Städning får vara, men jag lider av en stor färgförtjuning och är road av hus och möblering.

Det syns i lägenheten, hennes leklyne.

Hon har bott 21 vintrar på Mallorca, i Japan i två omgångar, köpt Ölsta skola, sålt Ölsta skola, ordnat så att munkarna kom till Östanbäck. Hon talar svenska, japanska, ryska, tyska, franska och engelska.

Hon har flera andra språk också. Uttrycker sig i bildväv, målar tavlor, ikoner och gör egna konstinstallationer i lägenheten.

- Jag är road av hus och möblering, skulle egentligen velat bli arkitekt.

- På Mallorca kallade de mig Tia

Maria, ett namn på en likör. Tia betyder Moster eller faster.

Hon fick en komplimang för en tid sedan:

"Du är verkligen som Tia Maria, söt och stark."

Tilltalet Moster fick hon också av munkarna i Östanbäck.

I köket har hon en hörna som

Toalettdörrsdekoration. En lustig och vacker glasrelief på dörren. Överallt i lägenheten finns saker man stannar till inför.

är skyltad Tias Bar. Just nu är barren tom.

- Jag gillar Lord Calverts whisky bäst.

Att sitta i rullstol har tagit på ryggen, med smärtor som följd.

- Förr fick jag starka piller mot smärtan. De har jag slutat med, det räcker med lite whisky.

Snö och is är ingenting för Ulla

Hamsten.

- Det skulle vara lite is i whiskyn då, säger hon och skrattar.

Nu kan det låta som hon är en riktig fylldkärning. Men så är inte fallet.

En vepa i lin hänger i köket. Den är broderad med röda korsstyggn: "Med sinnen i full sans", ett citat ur Havamal om måttligheten.

I sängkammaren har hon inrett ett litet altare.

- Jag tror att det finns något på andra sidan döden, jag är faktiskt riktigt nyfiken på det, säger hon.

Men inte just nu.

Hur Ulla Hamsten hamnade i Sala är en egen historia.

- Min farfar Gustavsson flyttade till Sala 1894. Han köpte huset där affären Garnknuten fordom låg.

- Han köpte upp ull och drev ett eget färgeri, berättar Ulla Hamsten.

1954 frågade en faster om inte Ulla Hamsten kunde tänka sig att flytta till Sala - då skulle hon få ära farfaderns hus sådes det.

Sagt och gjort.

I Sala arbetade Ulla Hamsten som kontorist på Salberga sjukhus, polisstationen och till sist på Kronofogdemyndigheten.

Men när fastern dog gick huset till några kusiner istället.

Ulla Hamsten ville ha ett eget hus och köpte 1966 Ölsta skola som var till salu.

I samma veva fick hon höra att det var fem munkar utanför Västerås som sökte ett hus

- Jag ringde förstas och erbjöd dem nedervånigen och skolsalarna. Men de var tveksamma. Inga fruntimmer!

Att det sedan blev Östanbäck som blev kloster var hennes förtjänst.

- En kalender med fem bibelcitater för varje dag, som munkarna ger ut, läste jag: "Du ska fara österut till bäcken som rinner ut i Jordan." Öster och bäcken tolkades som att det var Östanbäck som skulle bli kloster.

Detta togs som ett tecken.

- Munkarna har lovat att jag ska få vila på deras kyrkogård när jag dör. En död kärning är inte farlig.

Skratt.

Hon älskar symboler och att tyda tecken. Hon lever med i det svåra också och bearbetar det på sitt sätt.

En av hennes välgjorda bildvävar föreställer den skjutne Olof Palme och Tjernobykatakstrofen. En kvinna ligger på marken och i hennes livmoder ser man ett missbildat foster.

I Ölsta upplät Ulla Hamsten en del lokaler till gudstjänster, det ingick i köpekontraktet.

Där bodde hon många år och höll på med både det ena och det andra: batik, keramik och screentryck.

Sedan köpte hon Metodistkyrkan i Sala och lät Salas katoliker hålla mässa där under ledning av en pater från Västerås.

Ulla och hennes syster Kerstin, föddes på Söder men växte upp på Östernalm.

De gick i Whitlöckeska skolan och Ulla hade Lena Larsson, Susanne Ramel och Maud Reuterswärd som klasskompisar.

- Socialundervisningen fick vi av Elisé Otosen-Jansen som åkte runt i landet. Jag var 16 år och fick nästan en chock.

Hon kommer ofta in på annat karlar.

- Jag har aldrig gift mig, bara haft dem till läns och därför aldrig blivit smocka efter dem.

Skratt.

Hon tycker det är en förfärligt brutande om feminisism.

- Jag tycker vi skulle gå in för maskulism, de är ju ganska rara och vi behöver dem.

Barndomen för Ulla och hennes syster blev lite annorlunda jämfört med andra flickor då på tiden.

- Pappa blev 1926 tillfrågad om han inte ville åka till Japan för sin farmas räkning. Han var duktig på vacuumkunnaliteter.

1928 ville han att familjen skulle komma.

- Vi reste via Berlin och Warszawa dit.

I Japan drabbades Ulla av polio och systemen Kerstin fick astma, så mammans beslut att åka hem till Sverige igen.

- Pappa stannade i 58 år i Japan. Han var mer japan än svensk när han kom hem.

- Jag gick på teaterskola, fick gesällbrev i fotografiering och fick erbjudande om att måla klulser på en liten barnscen, när Ingemar Bergman var chef.

- Men det blev inget eftersom Jo-

GARNKNUTEN
fd. färgeri o ullspinneri.

BEGGITA ALVHUS

Kalen utsees sakna brandsakerhet för så odfärliga färger. Sjukdomen gjorde till sist, efter 28 år i statlig tjänst, att Ulla Hamsten blev halvvidessjukskriven. - Jag fick möjlighet att arbeta på sommaren och reste till Mallorca på vintern.

Vid sextio fick hon förtidspension. Sedan dess har hon haft det skönt, säger hon. Vid 65 flyttade hon till Marsta för att komma närmare Arlanda och flyget till Mallorca.

I Alcudia, som var mitt favoritställe, såg jag barnklänningar, skrev visor som jag framförde dem. På senare år gick hon på Oskars hamns folkhögskola för att lära sig måla ikoner.

- Nu målar jag ibland små dop- ikoner, målar födelsedagsdattum och dopdattum på dem, som ett minne för alla inblandade.

Förra året återvände Ulla Hamsten till Sala. Hon boaste sig på Dalhem där det verkade vara nära mellan människorna. En spiserdotter var sjuk och eftersom Ullas syster Kerstin inte mer fanns i livet kände hon sitt ansvar. För en tid sedan avled spiserdottern.

- Nu hamnar jag Dalhem och flyttar till en lägenhet i stan. Bröderna från Östanbäck och andra vänner har lovat hjälpa mig flytta.

- Kom på indytningen i oktober, ropar hon.

"På rullande stenar växer ingen moss", tänker jag när jag hamnar hemma.

SALA ALLIARIADA
FREDAG 18 OKTOBER 2013

NÄRASKÖRA: CAROLA BLANK 0074-903 57
NÄRASKÖRA@SALAALLIARIADA.COM

Nära & kära 53

Södertösen som vill vila hos munkarna

SKRIBENT I pårmen på bordet har Ulla Hamsten samlat några av sina dikter, och i den rosa kalendern skriver hon små anteckningar varje dag. Polion hon fick som barn gjorde att hon fick problem med att gå, och sedan 25 år hon rullstolsburen. Hon har precis blivit erbjuden en lägenhet på Jakobsbergsgården. "Jag ser fram emot att få lagad mat varje dag.", säger hon. Foto: Carola Blank

T...

Trots livets bakslag ser Ulla allt från den ljusa sidan

"Bättre lycka nästa gång, och jag väntar fortfarande", säger hon

På sin tioårsdag befann sig Ulla Hamsten på ett tåg i Korea, på väg till Japan där hennes far bott och arbetat i fem år.

Födelsedag
Ulla Hamsten
95 år den 20 oktober

SALA. Drömmen om att bli täspetsdansös slogs i spillror när Ulla drabbades av polio strax efter flykten till Japan. - Jag hade nog kunnat bli bra, det sades att få flickor var så graciösa som jag när jag var i femårsåldern.

Tillbaka i Stockholm igen, tre år senare, fick hon börja träna upp sin gång. Istället för ballettskola läste Ulla sedan flera kurser, såsom film, måleri och fotografiering.

Ullas kulturintresse var stort, och den nya yrkesdrömmen var filmregissör. Visst gick hon teaterskola

och hade några manus ligandes i byrålådan, men inte heller den drömmen slog in. En tid målade hon kulisser, och trots att Ingmar Bergman, då ansvarig för barnteatern i Medborgarhuset, gärna ville anställa henne fanns inte pengarna.

Ulla började jobba på olika kontor, och gjorde så ända fram till sin pension. Hennes sista anställning var vid polisen i Sala.

Föräldrarna var Salabor från början, och då Ulla i femtioårsåldern blev lovad att arva farfaderns hus på Kungsgatan flyttade hon hit. Huset snuvades hon på, det gick till andra släktingar, men Ulla blev kvar i Sala ändå.

- Då hade jag fått så många goda vänner här. Inte heller på det äkenskapliga planet hade hon turen med sig. Men det var mer självvalt.

Döda fruntimmer är ju inte farliga att bo med.

Ulla Hamsten

- När jag tänkte på hur mamma hade haft det valde jag bort äktenskap. Men visst har jag haft älskare, säger Ulla frankt.

Istället blev det kulturen, liksom värnerna och deras barn som betydde mycket för henne.

- Jag hade många tokiga idéer, och de hängde på.

Trots alla bakslag har hon lyckats hålla huvudet högt, och sett det positiva i allt.

- Det är inte säkert att jag trivts som balettdansös, de har det inte så lätt. Och det är

ju många utgifter och andra baksidor med att ha ett hus. Hennes mantra är "bättre lycka nästa gång".

- Och jag väntar fortfarande, säger hon leende.

Nu blev Ulla ändå husägare till slut, när hon köpte Ölista skola. Tanken var att dela det med munkarna, som då bodde i Möklinta.

- Men de fick inte bo tillsammans med kvinnor. Så jag tipsade dem om att Öst-anbäcksskola var till salu.

Vänskapen bröderna och Ulla emellan är stark, och från att tidigare ha besökt dem varje söndag är det nu abbotten som kommer och förtärrar henne med böner varje söndag.

- Jag har fått löfte om att bli begravd på deras kyrkogård. Döda fruntimmer är ju inte farliga att bo med, säger Ulla och skrockar.

KÄRT MINNE. När Öst-anbäcksskola invigdes 1975 tog Ulla Hamsten en fika på tu man hand med Carl XVI Gustaf.

Mer om Ulla Hamsten

Ser på tv: Glamour, aktuella händelser.

Lyssnar på: Opera och visor.

Läser: Ofra och gärna!

Favoritmat: Grillat kött.

Favoritdryck: Utspädd whisky.

Sett upp till: Moster Willy, (Wilhelmina) som var sjuk-sköterska på Röda Korset, samt privatsjuksköterska åt prins Carl.

Talang: Att skriva.
Önskad superkraft: "För mig skulle det ricka att kunna gå igen."

CAROLIN BLAWIK
carolinblawik@metella.se
0244-61151

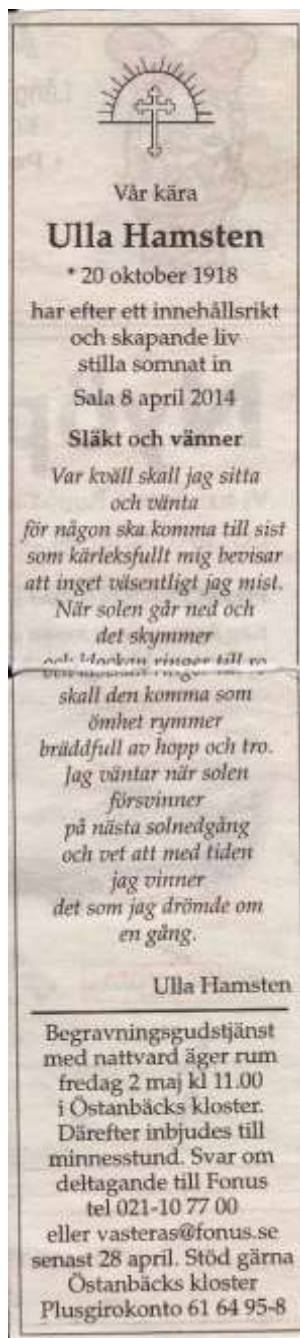

Ulla Hamsten, *Ärkeängeln Mikael*, ikon när bankhuset fyllde 100 år 2002 och firade 175-årsjubileum 2003.
Tillhör Sala Sparbank.

Ulla Hamsten överlämnad ikonmålningen till Sala Sparbanks VD Christer Eklind. Foto Bengt Kebbon.

A vertical funeral notice for Ulla Hamsten. At the top is a logo featuring a cross with a sunburst above it. The text is in Swedish and includes her name, birth date (20 October 1918), death date (8 April 2014), and a poem. The notice is divided into two sections by a horizontal line.

Vår kära
Ulla Hamsten
* 20 oktober 1918
har efter ett innehållsrikt
och skapande liv
stilla somnat in
Sala 8 april 2014

Släkt och vänner
*Var kväll skall jag sitta
och vänta
för någon ska komma till sist
som kärleksfullt mig bevisar
att inget väsentligt jag mist.
När solen går ned och
det skymmer
och stjärnorna visar till en
skall den komma som
ömhets rymmer
bräddfull av hopp och tro.
Jag väntar när solen
försvinner
på nästa solnedgång
och vet att med tiden
jag vinner
det som jag drömde om
en gång.*

Ulla Hamsten

Begravningsgudstjänst
med nattvard äger rum
fredag 2 maj kl 11.00
i Östanbäcks kloster.
Därefter inbjudes till
minnesstund. Svar om
deltagande till Fonus
tel 021-10 77 00
eller vasteras@fonus.se
senast 28 april. Stöd gärna
Östanbäcks kloster
Plusgirokonto 61 64 95-8

Ullas begravning i Östanbäcks kloster den 2 maj 2014. Vi serverades Broder Birgers nässelsoppa och brödernas bröd. Borden dekorerade med maskrosor i krus. Allt i Ullas anda.